

Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny 2011/2012. tanév Földrajz - 2. forduló

Javítási útmutató

I. feladatcsoport (50 pont)

VULKÁNOSSÁG, KÖZETTAN, GEOMORFOLÓGIA

I.1. Keresztrejtvény (13 pont)

1.	T	a	l	a	j	P	u	s	z	t	u	l	á	s
2.					b	A	r	l	a	n	g			
3.			p	o	l	J	e							
4.				v	í	Z	v	á	l	a	s	z	t	ó
5.	ő	s	m	a	s	S	z	í	v	u	m			
6.	m	o	r	o	t	V	a	t	ó					
7.					t	U	r	z	á	s				
8.	a	n	t	i	c	i	k	L	o	n				
9.					n	a	p	K	i	t	ő	r	é	s
10.	A	p	r	ó	z	ó	d	Á	s					
11.					l	a	g	ú	N	a				

Soronként (1-11.) helyes válaszáért 1 pont.

12. pajzsvulkán 1 pont

13. például Mauna Kea vagy Mauna Loa vagy Hekla 1 pont

I.2. Táblázatkitöltés (12 pont)

Vulkánok	Izland tűzhányói (pl. Hekla)	Fuji	Mauna Loa	Krakatau
Milyen típusú lemezmozgás alakította ki?	távolodó	közeledő	Nem lemezperemhez kapcsolódó (forró pont)	közeledő
Milyen típusú vulkán?	pajzsvulkán vagy hasadék	rétegvulkán	pajzsvulkán	rétegvulkán
Milyen kőzetek építik fel a vulkán fő tömegét?	bazalt	andezit, riolit és tufái	bazalt	andezit, riolit és tufái

Helyes válaszokért cellánként 1 pont.

I.3. Igaz-Hamis állítás (15 pont) Terepgyakorlat

Hegy neve: Kilimandzsáró 1 pont

1. H
2. I
3. H
4. I
5. I
6. H
7. H
8. H
9. H
10. I
11. I
12. I
13. H
14. I

Helyes válaszokért (1-14.) 1 pont.

I.4. Képelemzés (6 pont) Kráternézőben

1. B 1 pont
2. A, C 1 pont
3. B, C 1 pont
4. B, C 1 pont
5. A, C 1 pont
6. B 1 pont

Helyes soronkénti (1-6.) válaszokért (egy vagy több betűjel) 1 pont.

I.5. Párosítás (4 pont) Vicces közetnév-jegyzék

1. E
2. B
3. A
4. D

Helyes válaszonként 1 pont.

II. feladatcsoport (50 pont)

FÖLDRAJZI ÖVEZETESSÉG

II.1. Kitöltés (16 pont) A kontinens két oldalán

1. feladat (2 pont)

- A. Florida 1pont
B. Kalifornia 1pont

2. feladat (2 pont)

- C. Miami 1pont
D. Los Angeles 1pont

3. feladat (2 pont)

a. –

b. Los Angeles 1 pont

c. –

d. Miami 1 pont

4. feladat (2 pont)

A.: Szubtrópusi monszun (I. éghajlat) 1 pont

D.: Mediterrán (II. éghajlat) 1 pont

5. feladat (8 pont)

I.: 6. 1 pont

II.: 4. 1 pont

III.: 1., 5., 7. 3 pont

IV.: 2., 3., 8. 3 pont

Egy-egy állítás helyes elhelyezéséért 1 pont.

II.2. Igaz-Hamis állítás (7 pont)

1. I

2. I

3. I

4. H

5. H

Helyes válaszonként 1 pont.

Melyik éghajlati övben... legnagyobb abszolút hőingadozást? hideg mérsékelt öv 1 pont

Hány fok...? B válasz 1 pont

II.3. Kitöltés (12 pont) Szelek szárnyán

1. hideg mérsékelt (tajga) 1 pont

2. trópusi sivatag 1 pont

3. egyenlítői 1 pont

4. átmeneti (szavanna) 1 pont

5. mediterrán 1 pont

6. hegyvidéki 1 pont

7. tundra 1 pont

8. száraz kontinentális 1 pont

Név: Fertő 1 pont

Megye: Győr-Moson-Sopron 1 pont

Mi a célja a Ramsari Egyezménynek? a vizes élőhelyek megőrzésének elősegítése 1 pont

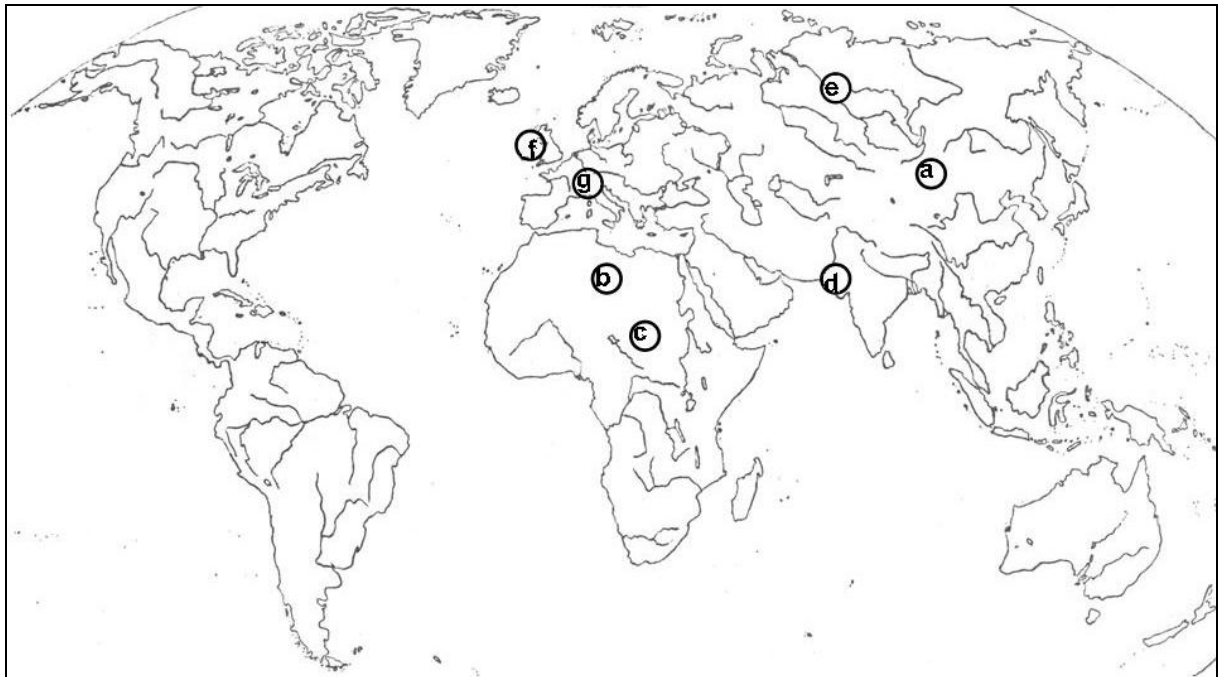
Melyik országban...? C válasz 1 pont

II.4. Táblázatkitöltés (8 pont) Kamranéző

Mediterrán: A, D, H, G, K, L   1 pont
Mérsékelt övezeti monszun: J   1 pont
Trópusi sivatag: C   1 pont
Szavanna: E, I   1 pont
Egyenlítői: B, F, M   1 pont
Helyes soronkénti válaszokért (egy vagy több betűjel) 1 pont.

Banánköztársaság: A közép-amerikai földhíd trópusi övezetben fekvő országaiban (1 pont) a szinte monokultúraként termesztett banán exportja adja az országok bevételének döntő részét (1 pont). Ezeket az országokat belpolitikai instabilitás jellemzi, puccsok, forradalmak színterei, s gyakorta diktatúra alakul ki (1 pont).   Összesen: 3 pont

II.5. Párosító (7 pont)

Helyes betűjel elhelyezésként 1 pont.

III. feladatcsoport (50 pont)

DUNA

III.1. Felsorolás (15 pont) Duna-stratégia

1. feladat (10 pont)

Németország, Ausztria, Szlovákia, Magyarország, Horvátország, Szerbia, Románia, Bulgária, Moldova (Moldávia), Ukrajna

Helyes válaszonként (ország) 1 pont.

2. feladat (5 pont)

Bécs, Pozsony, Budapest, Belgrád

Helyes válaszonként (főváros) 1 pont.

Legkisebb népességű: Pozsony   1 pont

III.2. Párosítás (5 pont)

1. E (kb. 2850 kilométer)
2. D (kb. 283 kilométer)
3. A (kb. 3690 kilométer)
4. B (kb. 1230 kilométer)
5. C (kb. 652 kilométer)

Helyes válaszonként 1 pont.

III.3. Hibakutatás (5 pont) Horgászkaland

- „Nagymaroson, szemben Szentendrével” 1 pont
„a nagymarosi vízerőmű zsilipjei” 1 pont
„Magyarországon bányászott vasércet” 1 pont
„Visegrádi-hegység gránittömbje” 1 pont
„nemrég Szobig megépült M2-es autópályán” 1 pont

III.4. Számítási feladat (10 pont)

- Régió: Felső-Bajorország 1 pont
Érték (Ft/fő): 11 215 343 (plusz-mínusz 20Ft) 1 pont

	Északnyugat-Bulgária	Felső-Bajorország	Alsó-Ausztria	Nyugat-Szlovákia	Nyugat-Románia	Közép-Dunántúl
Egy főre jutó GDP (euró/fő)	2992	42 322	28 035	11 431	7053	9528
Egy főre jutó GDP az EU-27 százalékában (%)	12	169	112	46	28	38

- Északnyugat-Bulgária, 63 százalékpont 2 pont
Nyugat-Románia, 47 százalékpont 2 pont
Közép-Dunántúl, 37 százalékpont 2 pont
Nyugat-Szlovákia, 29 százalékpont 2 pont
(plusz-mínusz 2 százalékpontos eltérés elfogadható)

III.5. Igaz-Hamis állítás (10 pont)

1. I
2. I
3. H
4. I
5. H
6. I
7. I
8. H
9. H
10. I

Helyes válaszonként 1 pont.

III.6. Kitöltés (5 pont) Hol járunk?

1. Komárom
2. Mohács
3. Szentendre
4. Dunaújváros
5. Százhalombatta

Helyes válaszonként 1 pont.

IV. feladatcsoport (50 pont)

NÉPESSÉGFÖLDRAJZ

IV.1. Szöveg- és grafikonelemzés (16 pont)

1. 2011-ben haladta meg a Föld népessége a 7 milliárdot. 1 pont
2. 1804-ben érte el az 1 milliárd főt a népesség. Megduplázódáshoz 123 évre volt szükség. 47 év múlva 4 milliárd lett, várhatóan 51 év múlva lesz 8 milliárd. A megduplázódás idejének csökkenése a javuló egészségügyi ellátásoknak köszönhető elsősorban, ennek hatására csökkent a halálozások és növekedett a születések száma. 8 pont
3. A népesség növekedésével nő a munkaképes korúak száma, ez alacsonyan tarthatja a béreket, ösztönözheti a megtakarításokat. Így növeli az áruk és szolgáltatások iránti keresletet, mely ösztönzőleg hat a gazdasági fejlődésre. 5 pont
4. A demográfiai osztalék eltűnését a családtervezési programok/nem kívánt terhességek megelőzése és az oktatás okozza, hiszen a tanult nők később házasodnak, ezért kevesebb gyereket szülnék. 2 pont

IV.2. Esszé (17 pont)

1900-ban Magyarország korfája olyan volt, mint a világ korfája 1950-ben, háromszög/ piramis alakú, mivel a születések száma magas volt. 3 pont

2010-2011-ben a világ népességénél még jellemzően a piramis alak marad meg, mivel a fejlődő országokban még magas a születések száma, ám a várható élettartam nő, ez kicsit növeli az idős korúak arányát. 4 pont

Magyarországon már ebben az időszakban más lett a korfa alakja: hordó/urna. Hazánkban a születések száma kevesebb, mint a halálozások száma, így csökken a népesség. Csökken a fiatalok aránya, ezzel párhuzamosan nő az időskorúak aránya is. Történelmi okok (világháborúk, Ratkó-korszak) 5 pont

2050-re hazánkban még jelentősebb lesz a különbség az idősebb és fiatalabb korosztály aránya között. Növekszik az élettartam, így az idősek aránya is nagyobb mértékben nő. 2 pont

A világ népességénél megfigyelhető, hogy már nem nő a születések száma, de még mindig magas. A javuló életkörülmények miatt nő a várható élettartam és az idősek aránya. 3 pont

IV.3. Számítási feladat (11 pont)

A születések száma 1 ezrelékkal csökken, tehát az előző évi 0,999-szerese lesz. 1 pont

A halálozások száma 2 ezrelékkal nő, tehát az előző évi 1,002-szerese lesz. 1 pont

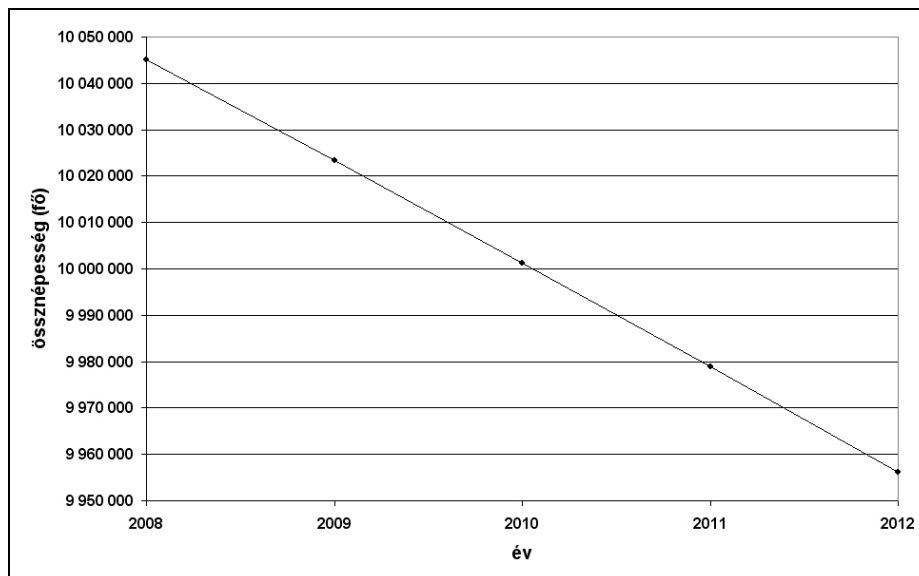
Változás = születés – halálozás + bevándorlás – kivándorlás (ill. +(be)vándorlási különbözet) 1 pont

Össznépesség = előző évi össznépesség + változás 1 pont

Elvi hiba esetén a fenti pontok nem adhatók meg.

Év	Születés	Halálozás	Vándorlási különbözet	Változás	Össznépesség
2008	99 200	130 000	9500		10 045 000
2009	99 101	130 260	9500	-21659	10 023 341
2010	99 002	130 521	9500	-22019	10 001 322
2011	98 903	130 782	9500	-22379	9 978 943
2012	98 804	131 044	9500	-22740	9 956 203

A számított össznépességek helyes értékeire 1-1 pont adható. Számolási hiba esetén 1 ponttal kevesebb adható. 4 pont

Tengelyek jó „elnevezése” 1-1 pont 2 pont

Grafikon jó megrajzolása 1 pont

IV.4. Párosító (6 pont)

1. B

2. F

3. A

4. D

5. E

6. C

Helyes válaszonként 1 pont.